

Enkeltværelser til Lærereinder. Jeg tror ikke, at det er nogen heldig Maade at opføre Statsbygninger paa, det minder atter noget om Latinstolen i Aalborg med 18 eller 20 Værelser til Rektor. Naar jeg altsaa ser hen til, at man for 50,000 Kr. kan give Overlæreren 14 Værelser, maa jeg antage, at 98,000 Kr. er alt for meget, sammenlignet med, hvad der er bygget virkelig gode og komfortable Seminarier for baade i Jelling og Rønnum. Lad der gaa 10 à 12,000 Kr. til Dvellseskolen, mere behøves virkelig ikke. Jeg skal bygge en hypperlig Dvellseskole, hvis Ministeren vil overlade mig den i Entreprise, for 10—12,000 Kr., saa man behøver ikke at komme til disse urimelige Summer.

Efter at have udtalt disse Bemærkninger, skal jeg, ligesom den ærede sidste Taler, ønske, at denne Sag maa blive overvejet og fremdeles behandlet, for at vi kunne komme ind paa de Grunde, der tale dertil, og se, om man kan komme til at stille Kvinderne mere lige med Mændene, end de hidtil have været, thi det er et Formaal, som ogsaa jeg ønsker at virke hen til.

Ministerens for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Goss):

Det sidste Spørgsmaal om, hvorvidt der kan være Anledning til paa andre Punkter at ligestille Kvinder med Mænd, skal jeg ikke komme nærmere ind paa. For saa vidt disse andre Punkter høre ind under Skolevæsenets Omraade, har jeg aldrig været imod at udligne der, hvor det var rimeligt at udligne, men jeg tror ikke, at det er nødvendigt at komme ind derpaa ved Behandlingen af denne Sag. Jeg skal heller ikke komme nærmere ind paa at optage en Forhandling om det, der blev forhandlet forleden Dag, da det andet Forslag var for om Seminariernes Ordning i Almindelighed. Jeg skal til den ærede sidste Taler blot bemærke, at det er ikke værd at strides om, hvad der er Hovedpunktet i det andet Forslag, om det er det Punkt, det ærede Medlem lægger mest Vægt paa, eller det, jeg lægger mest Vægt paa, eller rettere, om det ikke er lige meget begge Punkter. Jeg skal derfor blot, lige over for hvad det ærede Medlem udtalte, bemærke, at det nu, det væsentlige, der ved det andet Forslag opnaas, er ikke blot Henlæggelsen af Eksaminationen til Seminarierne, men ogsaa Udelukkelsen af Privatistvæsenet, og det er det, jeg lægger saa stor Vægt paa, det nemlig, at Personer ikke skulle kunne indstille sig til Skolelærereksamen og vinde Kvalifikation til at blive Skolelærere uden at have gennemgaaet et Seminariums fuldstændige Kursus. Det er det, de kunne nu, og det er det, de

som Regel ikke skulle kunne, naar det andet Forslag bliver gennemført, og at det er et vigtigt Punkt i og for sig selv, kan jo ikke betvivles. Og hvor uafhængigt det Punkt er af det andet, Eksamens Henlæggelse til Seminarierne, vil navnlig ses af, at man jo kunde tænke sig en saadan Ordning, ved hvilken Eksaminationen vedblivende bevaredes hos Eksamenstkommisjonen, men kun de, der havde uddannet sig gennem et treaarigt Kursus paa et Seminarium, havde Ret til at indstille sig, med andre Ord, en saadan Ordning, at Seminarierne fik Dimissionsret, Monopol paa Dimission, medens man samtidig bevarede Eksamenstkommisjonen. En saadan Ordning er ogsaa tænkelig og vilde efter min Mening være et stort Fremskridt i Forhold til den nuværende Tilstand, skønt ikke saa stort et Fremskridt som det, jeg har foreslaaet, nemlig foruden at ramme Privatisterne i den uheldige Betydning tillige at henlægge Eksaminationen til Seminarierne. Jeg skal blot gøre denne Bemærkning, og jeg skal derfor heller ikke komme nærmere ind paa, hvad det ærede 4de Medlem for 7de Kredts (Madsen-Mhygdal) udtalte, som ogsaa berørte det andet Forslag, nemlig med Hensyn til den praktiske Uddannelse. Jeg er fuldtændig uenig med ham i, at Formaalet for og Betydningen af Uddannelsen paa Seminarierne skulde være blot at tilføre et vist Kvantum Kundskab. Jeg mener, at Uddannelsen væsentlig skal være rettet paa at udvikle de paa-gældende til Lærere, og at man derfor ikke kan flytte dette Punkt ud fra Seminarierne og skyde det over paa den fri Virksomhed i Livet. Dertil sigter jo den pædagogiske Del af Uddannelsen, men paa den anden Side kan man meget vel erklære, at det, der derved naas, langt fra er alt. Det vilde være mærkeligt, om nogen vilde paasta, at hvad der kan opnaas paa den Maade, ikke behøver at suppleres af Livet, og at de, der ikke have Anlæg til praktisk Undervisning og Kærlighed til Børn, dog ved nogen teoretisk Jordbanelse og praktisk Øvelse vilde naa et godt Resultat.

Jeg skal altsaa i øvrigt lade disse Punkter ligge, idet jeg holder mig til det foreliggende Lovforslag. Lige over for, hvad det sidste ærede Taler udtalte om Sagen i sin Almindelighed skal jeg forklare noget nærmere, hvorfor jeg anser dette Forslag for et højt vigtigt Supplement til det andet Lovforslag, og hvorfor jeg, uagtet jeg — idet jeg kender Sagens Historie — meget vel kender den noget kolige Behandling, det tidligere Forslag har faaet i alt Fald i det andet Ting og ogsaa maaste i dette Ting,